

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 22 april 1988

Aan het voorlopig verslag hebben de leden van de C.D.A.-fractie en de P.v.d.A.-fractie van de vaste commissie voor Financiën van de Eerste Kamer een schriftelijke bijdrage geleverd. Ik heb er nota van genomen dat de overige fracties zich het recht voorbehouden bij de openbare behandeling nader op de materie in te gaan. Bij de hieronder volgende reactie op het voorlopig verslag zijn de volgorde en de nummering van de gestelde vragen aangehouden.

Overigens geeft het gestelde door de C.D.A.-fractie over de wijziging van de noodregeling in de inleiding van het voorlopig verslag mij aanleiding tot de volgende opmerking. De suggestie wordt gewekt dat de noodregeling van toepassing is in een déconfiture-situatie. Voor alle duidelijkheid wijs ik erop dat er bij de noodregeling sprake is van een situatie van betalingsmoratorium (surséance van betaling) en derhalve niet van déconfiture.

Vragen en opmerkingen van de leden van de C.D.A.-fractie

1. De leden van de C.D.A.-fractie vroegen of het na opneming van artikel IA niet juister is om in de naam en in de considerans van het wetsvoorstel 19 806 tot uitdrukking te brengen dat ook de Wet op de economische delicten (Stb. 1950, K258) wordt gewijzigd.

In antwoord op deze vraag merk ik op dat er ter zake van wetsvoorstellen geen voorschrift bestaat dat tot een vermelding van alle te wijzigen wetten in het intitulé of de considerans verplicht. De praktijk verschilt op dit punt. Wel wordt in de Aanwijzingen voor de wetgevings-techniek, vastgesteld bij besluit van de minister-president van 14 februari 1984, opgemerkt dat het aanbeveling verdient in het intitulé van een wijzigingswet aan te geven waarop de wijziging betrekking heeft. In de considerans dienen voorts de belangrijkste beweegredenen voor een regeling in het kort te worden aangegeven. Aan deze aanbevelingen is naar mijn oordeel voldaan. Door de voorgestelde wijzigingen in de Wet op de economische delicten wordt slechts de nummering van enige (leden van) artikelen van de Wet toezicht kredietwezen in overeenstemming gebracht met de ingevolge dit voorstel van wet in de Wet toezicht kredietwezen aan te brengen wijzigingen.

2. De leden van de C.D.A.-fractie merkten op dat door de Nederlandsche Bank een afspraak is gemaakt met de grote maatschappen van «public» accountants om een jaarlijkse evaluatie te houden.

De eerste vraag die zij hieraan verbonden, is of alle instellingen die onder het toezichtsregime van de Nederlandsche Bank vallen door de grote maatschappen worden gecontroleerd. Het is immers denkbaar dat buitenlandse en jonge nieuwe kredietinstellingen niet door de grote maatschappen worden gecontroleerd. Is het dan niet zaak om de kleinere maatschappen in dat evaluatiegesprek te betrekken, zo vroegen deze leden.

Naar aanleiding van de eerste vraag deel ik mede dat niet alle onder toezicht van de Bank staande instellingen worden gecontroleerd door de zogenaamde grote accountantsmaatschappen.

Zoals vermeld in het jaarverslag van de Bank over 1983 (p.107) is in het kader van de intensivering van het toezicht ruime aandacht besteed aan het intensiveren van de communicatie met de externe accountant. Dit heeft geleid tot de systematisering van de jaargesprekken tussen de externe accountant, de betrokken instelling en de Bank. Het is derhalve zo dat met de accountants van alle kredietinstellingen wordt gesproken, ook met de kleinere maatschappen.

Daarnaast vinden tussen de Bank en de grote accountantskantoren evaluatiegesprekken plaats over deze jaargesprekken waarbij onderwerpen van breder belang kunnen worden besproken. Indien daaraan behoefte bestaat, zullen dergelijke evaluatiegesprekken ook met andere (kleinere) accountantskantoren worden gevoerd.

3. De leden van de C.D.A.-fractie wezen op de bij het voorstel van wet tot wijziging van de inkomstenbelasting en de vermogensbelasting in verband met de Wet op de studiefinanciering door hun fractie gemaakte kritische opmerking, dat het standaardonderdeel deregulering van de memorie van toelichting nogal eens oppervlakkig wordt behandeld. Deze leden merkten op dat in de memorie van toelichting bij het onderhavige wetsvoorstel inderdaad enige aandacht wordt geschonken aan de terughoudendheid met regelgeving, maar vroegen zich af of terzake van deze wet niet een verdergaande deregulering mogelijk en gewenst is. Zij tekenden aan met deze opmerking niet te kennen te geven in dezen een voorkeur te hebben doch nodigden de regering uit aan te geven welke dereguleringsmogelijkheden aanwezig doch niet verkozen zijn.

Mede naar aanleiding van de gang van zaken rond de déconfiture van de Tilburgsche Hypotheekbank N.V. is de wenselijkheid van aanpassingen in het toezicht op het kredietwezen onderzocht. Het is mogelijk gebleken de procedures ten aanzien van de informatieverschaffing van een kredietinstelling aan de Nederlandsche Bank aan te scherpen en de contacten tussen de Bank en de externe accountant van de desbetreffende instelling te intensiveren zonder dat daartoe tot wetswijziging behoefde te worden overgegaan. Deregulering op deze punten lag uiteraard niet in de rede.

Daarnaast kon een aantal andere wenselijk geachte aanpassingen slechts door middel van wetswijzigingen worden gerealiseerd. Crediteurenbescherming en de koppeling van de toezichtswetgeving aan de faillissementswetgeving vergen onvermijdelijk een nauwkeurig uitgewerkte regelgeving. De uitspraken van de rechter naar aanleiding van de déconfiture van de Tilburgsche Hypotheekbank wezen uit dat de Wtk op een aantal punten aanvulling behoefde. Het betrof met name de mogelijkheid van het doen van tussentijdse uitkeringen aan de schuldeisers van de betrokken instelling tijdens de noodregeling. Het openen van de mogelijkheid om tussentijdse uitkeringen te doen bracht met zich mee dat een verificatieprocedure moest worden opgenomen teneinde de omvang van de verplichtingen van een instelling en de aard en de omvang van de vorderingen op de desbetreffende instelling te kunnen vaststellen. Voorts is in artikel 24 van de Wtk de mogelijkheid geopend

dat ook zonder de procedure van de aanwijzing en het in acht nemen van een 14-dagentermijn maatregelen in het kader van de stille curatele kunnen worden genomen. Op bladzijde 7 van de memorie van toelichting (Kamerstukken II 1986/87, 19 806, nr. 3) heb ik reeds opgemerkt dat de overige onderdelen van het wetsvoorstel geen elementen bevatten die uit een oogpunt van terughoudendheid met regelgeving van belang zijn. Verdere dereguleringsmogelijkheden ten aanzien van deze wet zijn ook niet overwogen.

4. De leden van de C.D.A.-fractie wezen erop dat blijkens de memorie van toelichting in de praktijk ook de fiscus en de uitvoeringsorganen van de sociale verzekeringen bij een noodregeling hun vorderingen ter verificatie zullen indienen. Zij vroegen of deze speciaal bevoorrechte crediteuren ook delen in het eventuele vermogensverlies. Zo niet, is het om het zeer bijzondere karakter van een déconfiture van een kredietinstelling dan niet principieel gewenst om genoemde crediteuren de positie te verschaffen van post-concurrente crediteuren? Als de minister deze mening is toegedaan, bij welke wet zal dit dan worden geregeld, zo vroegen deze leden.

De vraag of deze bevoorrechte crediteuren ook delen in het eventuele vermogensverlies wordt aldus verstaan dat deze leden wensen te vernemen of deze crediteuren financieel nadeel zullen lijden in geval van een déconfiture. De vorderingen van crediteuren maken deel uit van de passiva van een onderneming. Kan de onderneming niet meer aan haar verplichtingen voldoen omdat de schulden de bezittingen overschrijden en heeft dit ten gevolge dat het faillissement van de onderneming, in dit geval de kredietinstelling, wordt uitgesproken, dan vloeit daaruit voort dat er niet voldoende actief beschikbaar is om daaruit alle crediteuren te kunnen voldoen. Dit betekent dat er crediteuren zullen zijn die financieel nadeel lijden. Welke crediteuren dit zijn en de mate waarin dit het geval is, hangt af van de vraag of en zo ja in welke omvang en in welke rang aan de desbetreffende vordering een wettelijk recht van voorrang is verleend. De wettelijke regeling betreffende de voorrechten en andere voorrangrechten, zoals pand of hypotheek, is een algemene regeling, bedoeld te gelden in alle gevallen waarin faillissement wordt uitgesproken, en zulks ongeacht de hoedanigheid van de betrokken gefailleerde schuldenaar (natuurlijk persoon of rechtspersoon, al dan niet een beroep of bedrijf uitoefenend) en ongeacht de aard van het betrokken beroep of bedrijf. Met deze wettelijke voorrangs- en rangorderegeling heeft de wetgever tot uiting gebracht dat en in welke mate aan de voldoening van bepaalde vorderingen een groter gewicht moet worden toegekend dan aan de voldoening van andere vorderingen. Dit geldt in het bijzonder voor wat betreft de hier bedoelde vorderingen van de fiscus en de uitvoeringsorganen van de sociale verzekeringen. Voor de bevoorrechte crediteuren betekent een en ander dat zij pas een verlies lijden als de bezittingen ontoereikend zijn om hun vorderingen te voldoen. De concurrente crediteuren krijgen dan niets. Zijn er wel voldoende bezittingen, dan zullen de bevoorrechte crediteuren eerst volledig betaald worden, waarna het restant pons-pons-gewijze over de concurrente crediteuren wordt verdeeld.

Ik zie geen grond om van deze wettelijke rangregeling af te wijken ingeval het faillissement een kredietinstelling betreft. Immers, ook als een kredietinstelling faillieert – en daarmee dus vaststaat dat géén mogelijkheden om de problemen van een kredietinstelling tot een oplossing te brengen met behulp van de bij de noodregeling geboden faciliteiten meer aanwezig zijn –, is er, net zoals dat bij andere gefailleerde ondernemingen het geval is, nog slechts plaats voor collectieve afwikkeling van het vermogen van de gefailleerde schuldenaar ten bate van de gezamenlijke crediteuren, met inachtneming van de dan geldende wettelijke rangorde tussen de schuldeisers. Alsdan speelt het – op het toezicht gebaseerde – bijzondere karakter van het bedrijf van de kredietinstelling geen relevante rol meer.

5. De vraag van de leden van de C.D.A.-fractie of de omslag van de vereffeningskosten ook op de fiscus en de uitvoeringsorganen van de sociale verzekeringen als bevoorrechte crediteuren drukt, wordt bevestigend beantwoord. Dit blijkt uit de vierde zin van het zevende lid van het voorgestelde artikel 36a, waarin onder meer artikel 182, eerste lid, van de Faillissementswet van overeenkomstige toepassing wordt verklaard.

6. Het is de leden van de C.D.A.-fractie opgevallen dat in de memorie van toelichting geen informatie wordt verstrekt over de budgettaire consequenties van het wetsvoorstel. Strikt genomen leek hun dit niet in strijd met artikel 15 van de Comptabiliteitswet. Zij vroegen zich echter af of aanvaarding van het wetsvoorstel leidt tot een verhoging van de kosten van toezicht bij de Bank en, indien zulks het geval is, of aanvaarding van het wetsvoorstel indirect via een lagere winstafdracht van de Bank budgettaire consequenties heeft. Zou dan materieel artikel 15 van de Comptabiliteitswet toch geen geweld zijn aangedaan, zo vroegen deze leden.

Opgemerkt kan worden dat dit voorstel van wet niet leidt tot een verhoging van de kosten van het toezicht bij de Bank. De belangrijkste wijzigingen, namelijk het mogelijk maken van tussentijdse uitkeringen tijdens de noodregeling en het vroegtijdiger kunnen treffen van maatregelen in het kader van de stille curatele, brengen voor de Bank immers geen extra taken met zich mee. Indien voorstellen van wet kunnen leiden tot hogere of lagere rijksuitgaven of -ontvangsten voor het lopende begrotingsjaar of voor latere jaren, dienen de financiële gevolgen ingevolge artikel 15 van de Comptabiliteitswet in de bijbehorende toelichting te worden vermeld. Indien ten gevolge van dit wetsvoorstel een verhoging van de kosten van toezicht zou leiden tot een lagere winstafdracht van de Bank aan de Staat ware een vermelding in de memorie van toelichting denkbaar geweest. Een verhoging van de kosten uit hoofde van dit wetsvoorstel is echter niet aan de orde. Zoals de leden van de C.D.A.-fractie zelf reeds opmerkten, zou er dan bovendien slechts sprake zijn van een indirect verband.

7. Tot slot vroegen de leden van de C.D.A.-fractie zich af in hoeverre de aan de orde zijnde regelingen voor stille curatele en noodregeling overeenkomen dan wel verschillen met die welke van kracht zijn bij het toezicht van de centrale banken in andere EG-landen. Dit met het oog op de noodzakelijke harmonisatie van wetgeving bij de totstandkoming van de open interne markt in 1992. Voorts stelden de leden van de C.D.A.-fractie in dit verband de vraag welke consequenties van de open interne EG-markt zich voordoen binnen de Wtk ten gevolge van de fusering van Europese banken.

In het merendeel van de andere Lid-Staten van de EG beschikken de toezichthoudende autoriteiten op verschillende punten over min of meer vergelijkbare bevoegdheden om ter bescherming van de crediteuren de nodige maatregelen te nemen indien zich bij een kredietinstelling ernstige problemen voordoen. Deze maatregelen kunnen onder meer betreffen de mogelijkheid om tijdens de fase van de zogenoemde «stille curatele» beperkingen op te leggen aan de bevoegdheden van het bestuur van de betrokken instelling, terwijl in die landen de toezichthoudende autoriteiten ook de bevoegdheid hebben een betalingsmoratorium of een insolventie-liquidatie (faillissement) uit te lokken. In sommige Lid-Staten hebben deze autoriteiten echter nog verder strekkende bevoegdheden, onder meer daarin bestaande dat ook de beslissing tot het uitspreken van zodanige (maatregelen c.q.) procedures aan hen is opgedragen. Op de vraag of fusies in Europees verband op enig moment aanleiding zouden kunnen geven tot verdere wijzigingen van de Wtk moet volstaan worden met de opmerking dat dit op dit moment nog niet geheel valt te overzien. Tot dusverre kon ook bij internationale samenwerkingsvormen worden volstaan met de huidige Wtk.

Vragen en opmerkingen van de leden van de P.v.d.A.-fractie

De leden van de P.v.d.A.-fractie merkten allereerst op dat in de memorie van toelichting is gesteld dat het wenselijk is dat de Nederlandsche Bank sneller en beter wordt geïnformeerd over zaken die tot problemen kunnen leiden. Op basis van de bestaande wet zou dan het volgende mogelijk zijn:

- opvoering van de frequentie van de contacten,
- verhoging van het aantal beleidsgesprekken met de leiding,
- verdere verbetering van de systematiek van de zelfstandige onderzoeken,
- versterking van de betrekking tussen de Nederlandse Bank en de externe accountant van de onder toezicht staande instellingen.

Er zou in alle opzichten sprake zijn van een intensivering qua inhoud en frequentie.

1. De leden van de P.v.d.A.-fractie zouden het op prijs stellen als nader zou worden toegelicht dat met de beoogde – en blijkbaar noodzakelijk geachte – globaal aangeduide verbeteringen het functioneren van de Wtk nu goed verzekerd is.

De onderhavige noodzakelijk geachte wijzigingen van de Wtk zijn voor een deel ingegeven door de gebeurtenissen rondom de Tilburgsche Hypotheekbank N.V. in 1982 en volgende jaren. Voor een overzicht en evaluatie van de ervaringen met de Wtk hierbij wordt verwezen naar mijn brieven van 8 oktober 1984 (Kamerstukken II 1984/85, 18 600, IX B, nr. 9) en 7 december 1984 (Kamerstukken II 1984/85, 18 600, IX B, nr. 21). In deze stukken zijn ook de door de leden van de P.v.d.A.-fractie genoemde maatregelen ter intensivering van het toezicht toegelicht. Voorts verwijs ik naar de bladzijde 2 en 3 van de memorie van antwoord (Kamerstukken II 1986/87, 19 806, nr. 7) alwaar uitgebreid wordt ingegaan op de ervaringen met de noodregeling.

Zowel de genomen maatregelen binnen de huidige Wtk als de voorgestelde wetswijzigingen in ogenschouw nemend, ben ik van oordeel dat hiervoor in belangrijke mate wordt bijgedragen tot een evenwichtig en verantwoord functioneren van de Wtk. De bedoelde maatregelen en wijzigingen brengen mij tot de overtuiging dat het functioneren van de Wtk naar behoren is geregeld.

Hierbij moet wel voor ogen worden gehouden dat, zelfs bij een optimaal functioneren, de Wtk geen waarborg kan zijn dat een onder toezicht staande instelling niet in financiële problemen kan komen te verkeren, welke onder omstandigheden kunnen leiden tot een déconfiture. In een systeem van ondernemingsgewijze productie, ook van bancaire diensten, kan en mag de toezichthouder de verantwoordelijkheid voor de bedrijfsbeslissingen van de onder toezicht staande instellingen niet overnemen. De onderhavige wijzigingen brengen dan ook geen verandering in het in de memorie van toelichting bij de Wtk (Kamerstukken II 1970/71, 11 068, nr. 3) vermelde standpunt dat de verantwoordelijkheid voor de aan een instelling toevertrouwde gelden blijft berusten bij deze instelling zelf.

2. De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen vervolgens of met de aanvaarding van het wetsvoorstel het toezicht op de financiële instellingen voor de periode tot 1992 adequaat is geregeld voor alle drie hoofddoelstellingen, te weten:

- het monetaire toezicht,
- het toezicht in het belang van de solvabiliteit en de liquiditeit,
- het beschermen van de samenleving tegen ongewenste gevolgen van financiële machtsconcentratie.

Er wordt op gewezen dat het voorliggende wetsvoorstel geen wijzigingen bevat met betrekking tot het monetaire toezicht en het structuurtoezicht (financiële machtsconcentratie). Op dit moment zijn geen wijzigingen op deze terreinen in voorbereiding. Zoals hierboven al is aange-

geven, ben ik van oordeel dat na aanvaarding van het wetsvoorstel het functioneren van de Wtk, in het bijzonder ter zake van het toezicht op kredietinstellingen in het belang van hun solvabiliteit en liquiditeit, in voldoende mate is gewaarborgd, daargelaten de wijzigingen die nog noodzakelijk zullen zijn in verband met de totstandkoming van de interne EG-markt in 1992. Naar verwachting zullen derhalve de eerst volgende wijzigingen in de Wtk die wijzigingen zijn waartoe de ontwikkelingen in EG-verband aanleiding geven.

3. Voorts vroegen de leden van de P.v.d.A.-fractie of de situatie na 1992, wanneer allerlei barrières tussen de EG-landen verdwijnen, nieuwe (Europese) regelgeving noodzakelijk maakt en, zo ja, waar dan aan wordt gedacht.

Initiatieven tot Europese regelgeving gericht op het wegnemen van barrières in de bankensector zijn reeds door de Europese Commissie bij de Raad aanhangig gemaakt. In dit verband kunnen worden genoemd de tweede coördinatierichtlijn bankwetgeving en de tegelijk daarmee aan te nemen richtlijnen inzake het eigen vermogen en inzake een normatieve solvabiliteitsratio. Deze richtlijnen dienen te leiden tot het wederzijds erkennen van elkaars toezicht door de Lid-Staten en het toepassen van het zogenaamde «home country control»-principe. Voor een nadere toelichting op deze Europese initiatieven verwijs ik naar mijn brief van 18 december 1987 (Kamerstukken II, 1987/88, 20 200, IX B, nr. 30).

4. De leden van de P.v.d.A.-fractie verzochten om een toelichting op de vraag of de huidige controle op het in omvang toegenomen Eurovalutabedrijf bevredigend wordt geacht.

Het door de Bank op een kredietinstelling uitgeoefende toezicht omvat het gehele bedrijf van die instelling. Indien ontwikkelingen in een bepaald onderdeel van het bankbedrijf, zoals het Eurovalutabedrijf, daartoe aanleiding geven, schenkt de Bank hieraan bij de uitoefening van het toezicht uiteraard de nodige aandacht. Dit acht ik bevredigend.

5. De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen of het in de bedoeling ligt nu er ervaring is opgedaan met het bedrijfseconomisch toezicht op de hypotheekbanken nog andere kapitaalmarktinstellingen onder toezicht te plaatsen.

Het bedrijfseconomische toezicht door de Bank op de hypotheekbanken vindt zijn grondslag in het op artikel 30 van de Wtk gebaseerde Besluit ondertoezichtstelling hypotheekbanken van 21 december 1978 (Stb. 673). Dit artikel beoogt de mogelijkheid te bieden om, in het belang van een goede crediteurenbescherming, ook die instelling onder toezicht van de Bank te stellen die niet voldoen aan de definitie van kredietinstelling (artikel 1, eerste lid, onderdeel a van de Wtk), maar die zich wel tot het publiek wenden om gelden, op termijnen van twee jaren of langer opvorderbaar, aan te trekken en daarmee uitzettingen te doen.

Het toezicht op andere kapitaalmarktinstellingen dan hypotheekbanken is geregeld in het Besluit ondertoezichtstelling overige kapitaalmarktinstellingen van 1 mei 1981 (Stb. 289). Bij beschikking van 17 mei 1982 (Stcrt. 95) zijn van laatstgenoemd besluit een aantal instellingen uitgezonderd, namelijk de Nederlandsche Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden N.V., de Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden N.V., de Financieringsmaatschappij Industrieel Garantiefonds 's-Gravenhage N.V., de N.V. Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij, de N.V. Industriebank LIOF en de Overijsselse Ontwikkelings Maatschappij N.V. De overweging voor deze uitsluitingen was destijds gelegen in het feit dat de belangen van de crediteuren van de betrokken instellingen reeds op andere wijze voldoende beschermd waren. Deze uitzonderingen werden toegelaten door de Eerste richtlijn tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen (77/780/EEG, PbEG L 322 dd. 17 december 1977).

Krachtens het Besluit ondertoezichtstelling overige kapitaalmarktinstellingen wordt bedrijfseconomisch toezicht uitgeoefend op de N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG). De Nationale Investeringsbank N.V. was tot 1 januari 1988 kapitaalmarktinstelling, maar staat met ingang van deze datum als algemene bank onder bedrijfseconomisch en monetair toezicht van de Bank. Zodra een andere instelling die nog niet onder bedrijfseconomisch toezicht staat, aan de definitie van kapitaalmarktinstelling in de zin van genoemde besluiten voldoet, zal deze zich voor een vergunning tot de bank moeten wenden en onder bedrijfseconomisch toezicht worden geplaatst.

6. De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen of het in de bedoeling ligt het monetaire en bedrijfseconomische toezicht met betrekking tot de Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB) binnenkort te regelen op dezelfde wijze als met de BNG is overeengekomen.

In antwoord hierop wil ik wijzen op het feit dat er alleen formele verschillen zijn in het toezicht op de NWB respectievelijk de BNG. De Minister van Financiën is verantwoordelijk voor het monetaire toezicht op zowel de NWB als de BNG. Het formele verschil is gelegen in de verantwoordelijkheid voor het bedrijfseconomische toezicht. De Bank draagt verantwoordelijkheid voor het bedrijfseconomische toezicht op de BNG uit hoofde van de Wtk. De Minister van Financiën is verantwoordelijk voor het bedrijfseconomische toezicht op de NWB, dat echter namens de Minister van Financiën wordt uitgeoefend door de Bank. Voorts moet de NWB op dezelfde wijze als de BNG rapporteren aan de Bank en zijn, ingevolge de met de NWB gemaakte afspraken, dezelfde bedrijfseconomische toezichtsnormen van toepassing. Aldus is er in materiële zin geen verschil in het toezicht op de NWB en de BNG.

Er is met NWB en met BNG overleg gaande over hun toekomstige ontwikkeling; in dat kader wordt ook over de vormgeving van het toezicht overleg gevoerd.

7. Tenslotte vroegen de leden van de P.v.d.A.-fractie of nader kan worden ingegaan op recente voorbeelden waarbij ondernemingen in moeilijkheden zijn gekomen, doch waarbij de banken er aardig uit zijn gesprongen, omdat zij deze tijdig hadden zien aankomen. Deze leden stelden dat pas nadat de banken werkelijk alles als onderpand bezaten, uitstel van betaling werd gevraagd, waarna de overige crediteuren – juist vaak de kleine – achter het net visten. Hoe beoordeelt de Minister van Financiën situaties als deze en wordt er aan gedacht in verband hiermee de controle op de kredietverlening te intensiveren, zo vroegen deze leden.

Het komt mij voor dat deze vraag los staat van het onderhavige voorstel van wet tot wijziging van de Wtk en veeleer behoort tot het terrein van mijn ambtgenoot van Justitie. De mogelijkheden om de voldoening van vorderingen zo veel mogelijk zeker te stellen zijn gegeven in het burgerlijk recht. Inderdaad maken kredietinstellingen van deze mogelijkheden gebruik. Banken staan hierin overigens niet alleen. Ook anderen kunnen zekerheden bedingen voor de door hen geleverde prestaties. Het staat uiteraard een ieder vrij om van de hem door het recht geboden mogelijkheden tot securering van vorderingen gebruik te maken. Het spreekt daarbij vanzelf dat in geval van faillissement of noodregeling (surséance van betaling) ook de uitoefening van overeengekomen zekerheidsrechten slechts plaats kan vinden onder de voorwaarden en op de wijze zoals in de Faillissementswet is bepaald. In de Wtk is ten aanzien van de noodregeling een aantal artikelen van de Faillissementswet van toepassing verklaard.

Ik onderken de noodzaak voor kredietinstellingen om de risico's, die nu eenmaal per definitie aan kredietverlening zijn verbonden, zo veel mogelijk te beperken en acht dit ook in het belang van het publiek dat zijn gelden aan de kredietinstelling ter beschikking heeft gesteld. De wijze waarop kredietinstellingen dit trachten te bewerkstelligen is hun eigen beleidsverantwoordelijkheid.

De Minister van Financiën,
H. O. C. R. Ruding